

Hospodaření zdravotních pojišťoven

Devět zdravotních pojišťoven spravuje všeobecné zdravotní pojištění. Jejich ekonomické výsledky ovlivňují řadu podstatných faktorů. Český statistický úřad právě z tohoto důvodu sleduje jednotlivé ukazatele všech pojišťoven.

V České republice v roce 2010 působilo 9 zdravotních pojišťoven, které spravují všeobecné (ze zákona povinné) zdravotní pojištění, tj. zajišťují výběr zdravotního pojištění a úhrady zdravotním zařízením za poskytnutou zdravotní péči obyvatelstvu. Vzhledem k charakteru jejich činnosti jsou zařazeny v sektoru vládních institucí a svými ekonomickými výsledky tak ovlivňují rozsah a vývoj takových agregátů, jakými jsou vytvořený hrubý domácí produkt v daném sektoru nebo vládní deficit a vládní dluh. Jejich ekonomické výsledky jsou proto Českým statistickým úřadem pravidelně šetřeny, a to jak ve čtvrtletní, tak v roční periodicitě.

Ve 4. čtvrtletí 2010 bylo ve zdravotních pojišťovnách zaměst-

náno celkem 6 903 osob (jedná se o přepočtený stav), což bylo o 2,5 % méně než ve stejném období roku 2009. Mzdy ve 4. čtvrtletí 2010 byly ve výši 811 mil. Kč, což je jen o 3,6 % méně než ve stejném období 2009. Ostatní osobní náklady činily 21 mil. Kč (o 17,5 % méně než ve 4. čtvrtletí 2009). V roce 2010 dosáhly mzdy 2,8 mld. Kč a byly tak ve srovnání s rokem 2009 o 0,8 % vyšší a OON dosáhly výše 80 mil. Kč, což bylo o 13,1 % méně než za rok 2009.

Výnosy

Předepsané pojistné (bez plateb hrazených státem za nezaopatřené děti, důchodce, uchazeče o zaměstnání, osoby pobírající sociální dáv-

ky aj.), které představuje rozhodující část celkových výnosů zdravotních pojišťoven, dosáhlo v roce 2010 výše 163 mld. Kč, stejně jako v roce

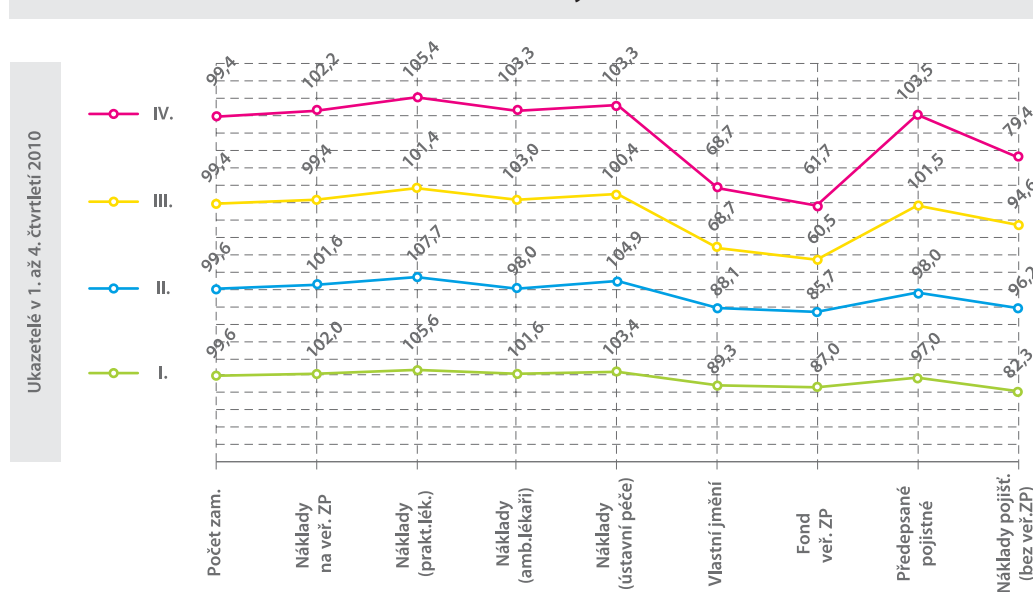
2009. Předepsané pojistné v 1. čtvrtletí bylo o 3 % a ve 2. čtvrtletí o 2 % nižší, než ve stejném období roku 2009. Od 3. čtvrtletí se výše pojistného zvýšila o 1,5 % a ve 4. čtvrtletí bylo pojistné v hodnotě 42,9 mld. Kč o 3,5 % vyšší než ve stejném období roku 2009.

Předepsané pojistné zjišťované na základě předpisu však nevyjadřuje skutečné příjmy zdravotních pojišťoven. Skutečné příjmy oproti předpisu jsou sníženy o částky z nezaplaceného zdravotního pojištění, což se odráží ve vývoji fondu veřejného zdravotního pojištění.

Náklady

Z celkových nákladů zdravotních pojišťoven v roce 2010 připadlo 94,2 % na zdravotní péči ze základního fondu zdravotního pojištění a z fondu prevence. Náklady na zdravotní péči se v porovná-

Čtvrtletní index 2010/2009 – vybrané ukazatele v %

Zdroj: ČSÚ

Vybrané čtvrtletní ukazatele zdravotních pojišťoven v ČR v roce 2009 a 2010 (v mil Kč)

Název ukazatele	2009				2010			
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.	IV.
Průměrný počet zaměstnanců (přepočtený počet)	7 069	7 117	7 081	7 077	7 043	7 086	7 040	7 036
Náklady na zdravotní péči (předpis)	51 073	52 598	52 390	55 728	52 099	53 450	52 073	56 979
v tom: na ambulantní péči praktických lékařů	2 963	3 002	2 897	3 158	3 129	3 234	2 939	3 328
v tom: na ambulantní péči ostatních ambul. lékařů	7 932	8 196	7 616	8 698	8 059	8 034	7 844	8 986
v tom: náklady na ústavní péči	25 800	25 984	27 522	28 710	26 673	27 266	27 641	29 663
v tom: vlastní jmění	74 867	73 731	72 696	68 061	66 869	64 990	49 907	46 732
Fondy veřejného zdravotního pojištění	59 809	58 664	57 522	53 346	52 053	50 294	34 829	32 937
Předepsané pojistné	40 498	41 617	39 670	41 437	39 282	40 789	40 276	42 898
Náklady (bez nákladů na zdravotní péči)	3 071	3 433	3 130	4 919	2 526	3 301	2 961	3 908

Zdroj: ČSÚ

ní s rokem 2009 zvýšily o 0,1 %. V jejich rámci mají rozhodující podíl náklady na ústavní péči (52 %), u kterých došlo ke zvýšení ve srovnání se stejným obdobím roku 2009 o 3 %. Z hlediska vývoje nákladů v jednotlivých čtvrtletích byly náklady za zdravotní péči v roce 2010 nižší jen ve 3. čtvrtletí, a to o 0,6 %; v ostatních čtvrtletích se oproti stejným obdobím roku 2009 mírně zvýšily.

Náklady zdravotních pojišťoven na provoz (bez nákladů na zdravotní péči) se oproti stejným obdobím roku 2009 meziročně snížily a nejvíce za 4. čtvrtletí o 20,6 %.

Meziroční pokles je zaznamenán také u položky fondu veřejného zdravotního pojištění, kde největší pokles byl ve 3. čtvrtletí o 39,5 % a ve 4. čtvrtletí o 38,3 %. Kromě vlivu nevybraného zdra-

vovního pojištění se zde projevuje i vliv přerozdělení těchto příspěvků mezi ostatní fondy zdravotních pojišťoven včetně nákladů na jejich provoz.

Údaje, které jsou v tomto článku použity, pochází ze čtvrtletního statistického zjišťování u zdravotních pojišťoven. Zpracovaná data za 1. až 3. čtvrtletí roku 2010 byla již revidována. Data za 4. čtvrtletí se budou revidovat na základě

dat z ročního zjišťování za 2010, tj. v srpnu 2011.

Čtvrtletní publikovaná data o hospodaření zdravotních pojišťoven lze najít na stránkách ČSÚ <http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/s/2010-9> (Netržní služby).

Věra Hrdinová
oddělení vládních účtů

Novinky statistické knihovny

Ústřední statistická knihovna pořádá každou první středu v měsíci výstavku nových publikací zařazovaných do svého knihovního fondu.

Tyto novinky většinou pochází jak z publikací průběžně vydávaných v ČSÚ, tak z nákupu na základě výběru z edičních plánů jednotlivých nakladatelství. V neposlední řadě se jedná o výměny z jiných statistických knihoven z celého světa.

Ústřední statistická knihovna již dříve navázala na dlouholetou tradici ve spolupráci s celou řadou zahraničních statistických knihov-

ven a statistických úřadů s cílem rozšířit možnost získání publikací prostřednictvím výměny. V současné době probíhá aktivní výměna publikací zhruba s 95 partnerskými organizacemi po celém světě. Kromě nám blízkých evropských států můžeme zmínit i země vzdálenější, jako např. Indie, Jihoafrická republika, Japonsko nebo Thajsko.

Kromě výměny a nákupu tvoří velkou část hodnotných odborných publikací, které nabízíme k nahlédnutí na výstavce, také dary od českých i zahraničních institucí.

Olga Pruszková
odbor informačních služeb